

FESTIVAL NOROSTI

ZAVOD muzej
NOROSTI
Trate

10.-12. julij // Grad Cmurek, Trate

Tridnevni dogodek v Muzeju norosti v središče postavlja vprašanje odnosa, ki ga imamo kot družba do ljudi s težavami v duševnem zdravju.

Strokovni posvet in pogovori, vodstva po Muzeju norosti, koncerti, gledališče in razstave spodbujajo k razmislekom o tem, kaj lahko skupaj še naredimo, da prispevamo k boljšemu razumevanju fenomena norosti, uresničevanju človekovih pravic in izrekanju dobrodošlice ljudem, ki še danes živijo za zavodskimi zidovi.

PROGRAM

Petek, 10. 7. 2026

9.00   **Strokovni posvet**
Zagovorništvo in človekove pravice: kako slišati človeka

Kaj pomeni biti slišan, upoštevan in podprt pri odločitvah, ki vplivajo na naše življenje? Na srečanju bomo skozi pogovor, izmenjavo izkušenj in skupno razmišljanje raziskovali, kako graditi bolj vključujoče skupnosti in podporo po meri človeka.

Sofinancira
Evropska unija

14.00 Vodstvo po Muzeju norosti

Strokovno vodstvo po osrednji razstavi Neskončne Trate norosti, ki prikazuje življenje in delo v zavodu na Tratah (1949 do 2004).

16.00 Otvoritev Centra za zagovorništvo

Center za zagovorništvo ustanovljamo z namenom zagotavljati, da bodo slišani in upoštevani tudi tisti, ki jih v družbi prepogosto preslišimo ali utišamo z zapiranjem za debele zidove ali zapletene diagnoze. Ob otvoritvi vabimo k poslušanju zgodb ljudi z lastno izkušnjo, ter k razmisleku o podpori, dostojanstvu in človekovih pravicah.

- Participativno poslušanje radijske igre o dekonstrukciji norosti skozi zvok (Jasmina Godec)
- Predstavitve knjige *Od blizu ni nihče normalen* italijanskega psihiatra Franco Basaglia (Vito Flaker)

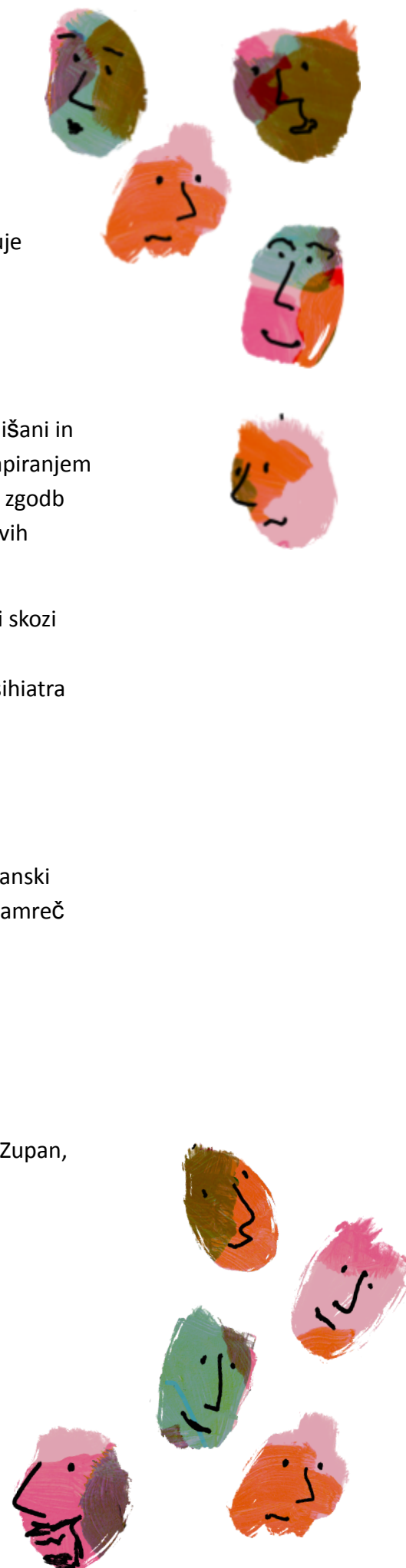
19.00 Nori impro šov

Na odru se bodo družili mariborski KUD Banda Ferdamana in njihovi ljubljanski kolegi ter ustvarili predstavo, ki je ne boste videli nikoli več – nastala bo namreč sproti, iz vaših predlogov!

21.00 Otvoritev Festivala norosti s kinom pod zvezdami

Letni kino norosti predstavlja: Kino Basaglia

- *Modri konj želja* in pogovor z ustvarjalci (Jakob Vogrinec, Ciril Zupan, Staša Prah, 2025)
- *Abelovi vrtovi* (Sergio Zavoli, Italija, 1968)

Sobota, 11. 7. 2026

9.00 Mala šola norosti

Ustvarjalno, igrivo, radovedno jutro z dramaturginjo Stašo Prah in socialnim delavcem Anžetom Trčkom, za vse – male in velike.

10.00 Umetniška delavnica z Maggie in Esoxom

Delavnica in postavljanje razstave z Margareto Vidmar in Esoxom Luciusom Idom, soustvarjalcema razstave *Ritem in ponovitev*.

10.30 Javno vodstvo po Muzeju norosti

Spoznajte zgodbo reke Mure in razgibano zgodovino gradu Cmurek – od rezidence lokalnega plemstva v 12. stoletju do zavoda za duševno in živčno bolne, ki je tu deloval še dobrih 20 let nazaj.

11.00 Nastajajoča radijska igra: dekonstrukcija norosti skozi zvok

Radijska igra *Glasovi med zidovi* avtorice Jasmine Godec je zasnovana kot prostor srečanja, poslušanja in odziva – predvsem na tiste glasove, ki so v javnosti utišani ali preslišani. Prisluhnite zakulisju projekta, v katerem sodelujejo priznani igralci Marko Mandić, Minca Lorenci, Liza Marijina in Žan Koprivnik, uporabniki programa Projekt Človek in drugi ustvarjalci.

13.00 **Živa knjižnica**

V živi knjižnici namesto običajnih zgodbe pripovedujejo *žive* knjige — ljudje, ki skozi dialog z bralci/kami delijo svoje življenjske zgodbe ter tako aktivno pripomorejo k zmanjševanju stereotipov in predsodkov.

14.00 **Risnica - delavnica samozagovorništva z Zavodom Risa**

Samozagovorništvo je zmožnost sam zase povedati, kaj potrebuješ in si za to prizadevati, kar ni vedno enostavno. Risnica ljudi uči veščin komuniciranja in poznavanja pravic in zakonov.

16.00 **Jam session**

Prosto koncertiranje in improviziranje za vse, ki se bodo pridružili z inštrumentom, glasom ali stasom.

18.00 **Otvoritev razstave *Ritem in ponovitev***

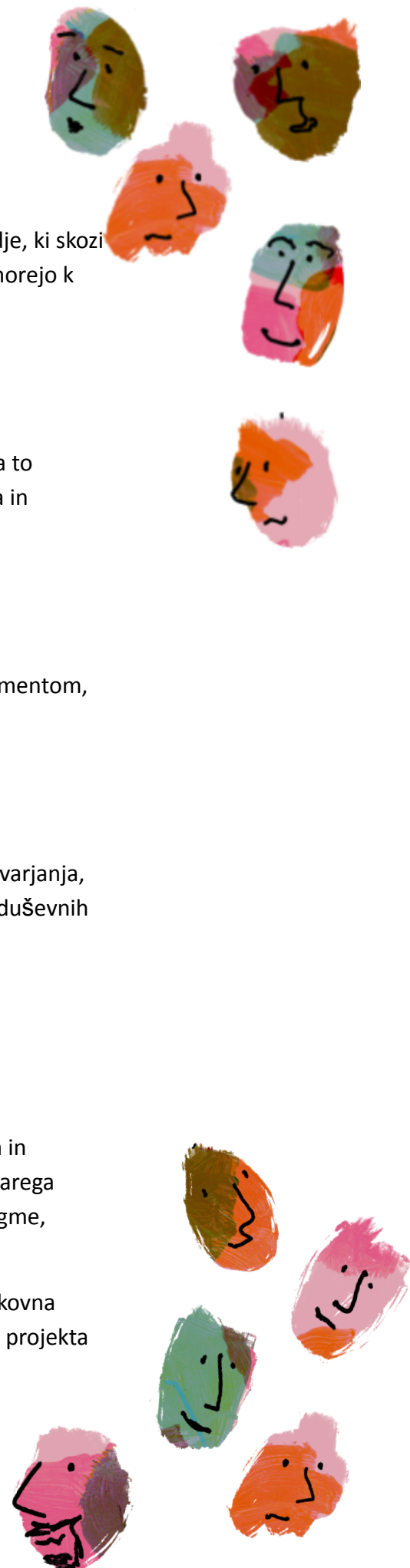
Edinstven pregled raznolikih umetniških izrazov – plodov intenzivnega ustvarjanja, ki izhaja iz posameznikove notranje nuje po vizualizaciji eksistencialnih in duševnih stanj.

Kustosi: Saša Bezjak, Dušan Dovč, Amalija Stojsavljević

19.00 **Okrogla miza *Norost in ustvarjalnost 2.0***

Prejem mednarodne nagrade Kennetha Hudsona za institucionalni pogum in strokovno integriteto nas je spodbudil k nadaljevanju več kot desetletje starega razmisleka o tem, kako podpreti umetnike, ki s svojo prakso naslavljajo stigme, povezane z duševnim zdravjem.

Sodelujejo: Sonja Bezjak, direktorica Muzeja norosti; Margareta Vidmar, likovna terapevtka in umetnica ter Mira Lazić, filmska kustosinja in ustanoviteljica projekta Kino Basaglia. Moderira Dušan Dovč.

21.00   Koncert: Grabn, Tres Madres, Flavor Amp

Grabn - Sludge metal (Slovenj Gradec), Tres Madres - Stoner metal (Ljubljana),
Flavor Amp - alternative rock (Avstrija)

Nedelja, 12. 7. 2026

9.00   Sejem norosti

Priložnost za nakup rokodelskih in umetniških stvaritev, izmenjavo nežno rabljenih predmetov in izvirnih zamisli.

9.30   Otvoritev razstavišč za individualne ogledе: *Utrinki z obrobja*

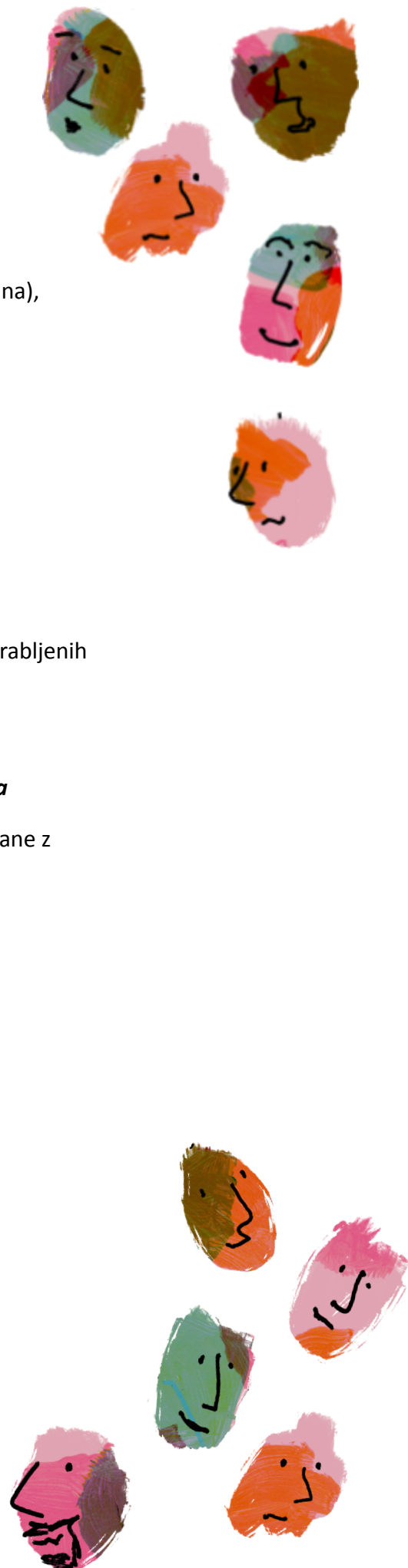
Vodstvo po razstavah, ki predstavljajo življenje in kulturo skupnosti, povezane z gradom Cmurek.

11.00   Plesna nedelja

Nastop bobnark Nora Muramba in plesna delavnica

14.00   Slovo norosti

Zaključek festivala s pozdravom na grajskem dvorišču.

SPREMLJEVALNI PROGRAM

Zagovorniški kotichek

Prostor za vprašanja, pogovor in individualno podporo. Namenjen je obiskovalcem, ki bi želeli spregovoriti o svojih izkušnjah, potrebah, pravicah ali vprašanjih v zvezi z zagovorništvom.

Prostor za refleksijo

Mirnejši prostor za premislek, zapis odzivov, počitek in vračanje k vprašanjem, ki jih odpira festival.

Odprti mikrofoni

Prostor za glasove obiskovalcev, uporabnikov, ustvarjalcev in vseh, ki bi želeli deliti misel, zgodbo, vprašanje, pesem ali odziv.

Radijska igra

Prostor za poslušanje radijske igre, refleksijo in posredovanje vtisov o slišnem.

